

PERŽVALGA.

— Vilniaus „Mokslo Draugų Draugija“ kreipėsi prie gubernatoriaus, nurodydama, kad Naujuose Trakuose staciatikių popai baigia griaut istoriškąją Lietuvos kunigaikščių pilę, D.L.K. Gedimino pastatytą, ir prašydami, kad tą istorišką liekaną kaip nors nuo barbarų griovimo įstatymiškai apsergėtų. Gubernatorius Liubinov nors prižadėjo, vienok paaikšino, kad pasiremiant ant Muravjovo-Koriko prisakymų, popai gali drąsiai ardyt kaip-kurias sienas ir traukyt sau kurui medžius iš jų.

— Vilkmėrgėje, valdžia pavelijusi įkurti vyrišką aštuonių klasių gimnaziją.

— Marijavitų sekta jau ir Vilniuj atsirado. „Liet. Kurjeras“ teip lementuoja: „Čionai pasirodė marijavitų agitatorius, atsibastęs iš Suvalkų gubernijos. Tas ponelis rengia susirinkimus ir su užsidegimu skelbia naują atskalonų sektą. Tuli rateliai regis labai prielankiai tą propagandą prijėma...“

— Vilniuje susiorganizavo puodžių sąjunga. Sąnariai moka 50 kap. įžengtinės ir po 15 kap. mėnesinės. — Įdomu, kad norintiems įstoti į sąjungą statoma išlygos, kad būtų krikščionimis! Kauno gubernijoje darbininkai irgi keletą tokių krikščioniškų sąjungų susitvėrė. Po keno įtekme tas darosi? Kam tas? Argi nelaimingos Lietuvos darbininkams reiks tą patį pergyventi, ką po įtekme jezuitų pergyveno apie 1830-40 m. Prancuzijos darbininkai, kada savo sąjungas pavezdavo dviems sektoms, simboliškai pavadintoms — „Vilkų“ ir „Plėšikų“, ir vedavo tarp savęs baises religiskai-darbininkiskas muštynes!..

— Smagu matyti, kad ir atgaleivių liet. laikraščiai pradeda rupintis moteriškuoju

klausimu, — zinant, kad šito klausimo geras išrišimas daug atneš abelnai draugijinei revoliucijai ir, skyrium jėmant, Lietuvos politiškai revoliucijai. Šiuom žygiu tą klausimą pakelia pseudonimas „Baltrus“ Seinų „Šaltinyj“ (N20); tarpe juodašimtinių to laikraščio drumzlių tas klausimas iškyla, kaip deimanto grudeliai. Ir reikia pripazint rašėjui teisybę: neveidmainiaudamas aprašo lietuvę moterę, — kaimuose, sunkų jos padėjimą, nepakeiliamus vargus ir baisy jos ypatos nužeminimą. Iš to paeinančias pasekmes jis, suprantama užslepia, — nes jeigu norėtų teisingai iš savo uždavinio išsirišti, tai turėtų daiktelis po daiktelio prieiti prie moterių tamsumo, kaip jos savo vaikelius stengiasi tik katekizmais ir potereliais apšviesti ir su tuomi apginklavę išleidžia jaunąją gentkartę į gyvenimą; turėtų užkliudyt ir kunigėlių įtekmę kaimuose ir kaip jie tą įtekmę panaudoja valdžios labui, ir tt. ir tt. Tas, zinoma, nepatiktų nė kunigėliams, nė valdžiai, kurie ir tą „Baltraus“ štraipsnelį būtų užsmaugę „Šaltinio“ redakcijoje. Ažuot šito, rašėjas nurodo moterims, kokie jų turėtų būti nuo vyrų reikalavimai. Išėina visgi nedidžiausi, kaip va: „1) kad laikytų jāsias ne savo vergėmis, bet sau lygiomis, su visomis to pasekmėmis, ir kad vyras tik būtų, kaip pirmasis tarp lygių; 2) kad vyrai pripazintų jų darbus-vargus tikrais darbais-vargais; 3) kad sunęs daktarai pasirupintų įsteigti kursus „bobutėms-priemėjoms“, savo motinoms sopulius sumazinimui“. Rašėjas bijo nurodyt moterims jų tiesas rinkimuose vaitų, šaltyšių, raštininkų, tiesdarių, mokintojų, — paskirstymuose mokesčių, lygaus mokesčio moterims ir mergtinoms dvaruose ir ant kaimų tarnaujančioms, etc. Bet, kaip dėl „Šaltinio“ tai jau ir teip jo bus toli nueita.

— Netiktai Amerikoje šįmet oras šeliojasi, bet ir Lietuvoj. Rašo mums iš Vilkaviškio: „Gegužio 8 d., apie Vilkaviškio miestelį labai atšalo ir jėmė lyti ledais tokiais dideliais kaip vištos kiaušinis; toks ledamušys traukėsi kokias penkias minutes ir baises išpustijo laukus ir daržus; vietomis ledu kruvos riogsojo per dvi dieni, litis buvo teip kietos, kad negalėjai su kirviu sudaužyti. Potam užėjo dideli lietūs, kurie pavertė miestelį ir apielinkes į vieną didelį ežerą“.

— Gavome žinią, jog atvažiavo Amerikon garsus solistas-kompozitorius, M. Petrauskas. Jo tikslas yra aplankyti lietuvių kolonijas ir kur galima — parengti koncertus.

— „Lietuvos“ korespondentas praneša iš Vilniaus, jog tenykščiai inteligentai triusiasi įkurti naują dienraštį, ant vietos sustojusių eiti „Vilniaus Žinių“. Iš pradžių bene pradėję leisti 3 sykius per savaitę. Paskiaus atsiradus užtenkamam skaitytojų skaitliui, pradėję leisti kas dieną. Kur leis: ar Vilniuj, ar Kaune, tas da nenutarta, tik nuspręsta išsiterauti apie visas leidimo sąlygas. Anot tojo korespondento, „V. Ž-ios“ nukentėdavę per metus nuostolių apie 15.000 rublių!

— p. A. Povilaika praneša į „Lietuvą“, kad Waterbury pabaigoje 1906 m. susitvėrusi „Šviesos Draugystė“, kuri įkūrusi savo knygyną ir ketinanti įkurti maziems ir suaugusiems mokyklą; tam tikslui atidarytas esąs aukų fondas. Rašo: „Šviesos draugystė rengia diskusijas kas antrą ir ketvirtą subatvakarį klišubo kambariuose, ant jų vis daugiau atsilanko publikos; diskusijos buna gana svarbios, susirinkę, kiek kas išgali, aukauja mokyklos fondan. Mokyklą tikimės atidaryti ateinantį rudenį“. — Jeigu tat yra tiesa, tai reikia tuom širdingai pasi-

džiaugti ir kitų miestų lietuviams tuom puikum pavyzdžiu pasekti.

Į Skaitytojus.

Kurių laikas pasibaigęs, už „Vienybę Liet.“ malonėkite užsimokėti prenumeratą.

Iš Lietuvos.

Striupėikių dvaras (Šiaulių pav., netoli Meškuičių miestelio) priguli Nariškinui. Pernai vasarą, nušovus Gruzduzių dvarų (to-paties Nariškinio) užveždą, buvom gavę gerą užveždą, bet tas neilgai teišbuvo: sakėsi nenorįs darbininkų ašarų matyti ir atsisakė nuo vietos. Dabartinis užvežda visai kitoks: kiekvieną pravadžiuoja, kolioja, nevieną dargi ir apmuša; kitiems metams iš 20 darbininkų tik 6 tepasilikę. Moterims dienos užpernai per streiką buvo visai išnaukintos; pernai jau vėl įvesta 15 dienų, o šįmet jau įveda 30.

Pakruojis (Panevėžio p.). Čia yra didelis barono Ropo dvaras. Darbininkų yra daug, tik tamsybė tarp jų labai didelė. Ponas teip-pat labai apsižiuri: jaunų darbininkų visai nenori laikyti, o kad tik patiria, kad kas darbininkų laikraštį skaito, tuoj atstato tą iš dvaro. Kiti dreba už savo kailį ir tik rupinasi kuolabiau sia ponui įtikti. Kada gi, jūs, darbininkai, sau akis pratrišite?

Lietuvių inteligentų susirinkimas. Iš Lietuvos atstovų (Kauno ir Suvalkų gub.) inicijativos, per Velykas Lietuvoje buvo padarytas platesnis lietuvių inteligentų susirinkimas, kuriame dalyvavo sekantieji atstovai: Bulota, Gudavyčius, Kupstas, Leonas, Povylis ir Stašinskis ir suvirš 80 žmonių atvykusių iš įvairių vietų Susirinkimas tęsėsi dvi dieni.

Buvo svarstomi šitokie klausimai:

I. Ar reikalinga tuojuos įnešti Dumon Lietuvos autonomijos projektas.

II. Kaip reikia elgtis Lietuvos atstovams lenkų ratui įnešus Lenkų karalystės autonomijos projektą, iš ribų kurios nėra išskirta lietuvių apgyventoji Suvalkų gub. dalis.

III. Įsteigimas nuolatinio biuro, kursai rinktų, tvarkytų ir suteiktų atstovams reikalingas žinias tuose klausimuose, kurie yra keliami arba gali būti pakelti Dumoje.

Be to susirinkimo progromoje buvo ir žemės klausimas Lietuvoje, tačiau dėl laiko stokos tasai klausimas negalėjo būti apsvarstytas.

Apsvarstytuose klausimuose buvo priimtos sekančios rezoliucijos:

Prie pirmojo klausimo. Lietuvių inteligentų susirinkimas randa butinai reikalingu sustatyti kuodemokratiškiausios Lietuvos autonomijos įstatymų projektą. Tam tikslui tuojuos turi būti išrinktas iš penkių ypatų komitetas, kursai rinktų medegą tam projektui sutaisyti ir apginti jį Dumoje; tas patsai komitetas parašo ir patį Lietuvos autonomijos projektą. Kada įnešti Lietuvos autonomijos projektą Dumon, apie tai sprendžia patys atstovai, tačiau susirinkimas geidžia, kad jisai būtų kuogreičiausia įneštas. Atstovai gi privalo ir pirm įnešant projekto skelbti Dumoje prie kiekvienos progos Lietuvos autonomijos idėją.

Prie antro klausimo. Apsvarstant Lenkų autonomijos projektą arba apylinkių savyvaldų valstybėje projektą, jeigu dar nebutų įneštas Lietuvos autonomijos projektas, atstovai reikalauja Dumoje, kad lietuviškoji Suvalkų gub. dalis būtų išskirta į atskirą guberniją, nepriklausančią prie Lenkų autonomijos.

Prie trečio klausimo. Lietuvių inteligentų susirinkimas pripažįsta butinai reikalingu suorganizuoti didesniuose Lietuvos miestuose bepartijinius informacijos biurus, centralinį Dumos atstovų informacijos biurą Petrapilėje ir vyriausiąjį krašto biurą Vilniuje. Tų biurų tikslai: 1) statistiškos, taktiškos ir kitokios medegos rinkimas ir jos pristatymas atstovams, 2) atstovų veikimo svarstymas ir jų supažindinimas su savo nuomonėmis ir nutarimais, 3) informacijos biurų steigimas ir kitose Lietuvos vietose, 4) suteikimas Petrapilės informacijos biurui butinai reikalingos jojo veikimui medegiškosios pašalpos. Vietiniai informacijos biurai privalo pirmai progai pasitalkius legalizuotis, tuo tarpu gi naudotis redakcijų adresais, tiesotomis draugijomis ir tt.

Vilnius. Caro paliepimu liko pratęsta dar metams sustiprintoji apsauga Vilniaus, Gardino ir Smorgonių (Vil. gub.) miestuose.

— Pastaruoju laiku Vilniuj buvo daug kratų, ypač krėtė pas lietuvius. Viena nakčia apsilankė: pas dr. Matulaitį, Baltusį, Bortkievičienę, Sabą, Bugailiškį, Jenulevičių, Rucevičių, Emiliją Radzevičienę, Gaigalytes, Kuklą, Paketurį, Suemė mokinį Paliukėną, Lietuvninkaitę ir J. Kasperskį.

Žalioji. (Senap. apskr.). Ukiniokas Blusius parsikvietė ir nugirdęs penkis kazokus nuvedė juos nakčia pas Šmitą, kad jį suimti. Girtiems kazokams nepasisekė jį suimti, bet visgi padarė namuose kratą, nieko nerado tik pavogė 3 rub.

Keletas vaikinių norėjo nubausti Blusių už tokį darbą, bet nepasisekė. Tuomet Blusius ant rytojaus nulėkė į Senapilę ir parsivežęs sargybinius, važiojo juos pas nekaltus vaikus. Suemė keletą vaikinių ir paršigabėnę juos pas Blusių, su-

kvietė kaiminus—ukininkus, kad parodytų ant tų vaikinių, bet ukininkai neparodė. Tuos suimtus, visai nieko nekaltus vaikus, Blusius padavė teismam.

Bartininkai. (Vilk. pav.) Mūsų „tvarkdariai“ nebežino kaip pasirodyti valdžiai ir visokiais budais stengiasi surasti kokią—nors priekabę ir nusiųsti „donosą“.

Neseniai Bartininkiečiai buvo nusiuntę atstovams peticiją. Mus „gen.—gub.“ tuoj surašė „donosą“, kad valstiečiai kelia „revoliuciją“. O didžiausią kaltininką kėlimo tcs „revoliucijos“ nurodė valstietį Bulvičių, žmogų apsišvietusį ir mėgstantį žmonėms duoti įvairius patarimus. Tyrinėjo ir pats pavieto viršininkas Blagoviščenskis, ir buvo atsiuntęs žandarą, bet turbūt kiekviens iš jų nieko „maištininkiško“ Bulvičiuje nesurado.

Per valščiaus sueigą balandžio 25 pribuvo viršininko pagalbininkas p. Grikiėtis, lietuvis. Žmonės įtikėdami jam kaipo lietuviui, pradėjo skųsties ant savo „gen.—gub.“ ir teisinti Bulvičių. Bet p. Grikiėtis, nors ir lietuvis, bet apsilvkęs biurokrato „šineliumi“, juomi ir dvokia.

Apart to p. Grikiėtis nuododa labai dievotą žmogų ir tankiai mėgsta cituoti iš „Saltinio“.

Mat „Saltinis“ ir tarp biurokratų turi pasisekimą.

Pajevonys. (Vilk. apskr.) Neseniai pas mus suemė tris valstiečius: T. Stumbri, J. Kurtinį ir Skinkį. Jie seniau jau buvo nuspresti 6 mėnesiams kalėjimo, bet padavus apeliaciją vel buvo liuosi ir dabar visai netikėtai tapo suimti ir nugabenti kalėjiman. Skinkis—pasislėpė, nes po suėmimui, vaitui pasirančijus tapo paleistas atsiseikinti su giminėmis ir dabar jo niekur negali surasti. Visi jie yra

kaltinami už platinimą „valstiečių nutarimų“ ir prakalbas. Sako visus juos yra įdavęs valdžiai Budviečių kaimo valstietis Senkunas; jis savo šnipinėjimu perviršija ir Lankeliškių „sovietniką“. Valdžia, jam ir jo namiškiams apsigynimui įdavė po revolverį. Sako, daug iš jų priezasties nukentėję nekaltų žmonių! Bet kas tik, ar ilgai teip seksis, nes ant šio svieta nieko nėra amžino... „Liet. Ukininko“.

Suvalkų gub. dvarų darbininkų streikai dėl įvedimo metų nuo Jurginių lig Jurginių, galima sakyti, visai neįvyko. Tai atsitiko pirmiausia dėl to, kad darbininkai da nėra tiek subrendę, kad galėtų patys be agitatorių—vadovų pagalbos streikuoti, o tų vadovų per mažai buvo; reikia pastebet, kad, tokį reikalavimą stantant, reikia apimt kiek didesnį plotą. Be to baisiai siuto dvarininkų papirkta policija, ir kelis žmones areštavo. Vienok tas reikalavimas — metai nuo Jurginių! — kas kartą vis stipresniu darosi, ir neabejotina, kad anksčiau ar vėliau turės gyvenime įvykti.

Keturkaimio dvaras (Vilkaviškio pav.). Balandžio 22 d. atvyko į mūsų dvarą du nežinomi vaikinai. Susišaukę darbininkus, juodu pasakojo, kas girdėt šiam margamjam pasaulyj ir kas mums reikia daryti. Paskui visi nutarė eiti pas poną ir reikalaut, kad permaintytų kontraktus ir išmokėtų visą algą už atbutąjį laiką — nuo Mertyno lig Jurginių. Kada mes buvom jau beeina iš butų pas poną, atvažiavo vieškeliu žandaras ir jis, pasišaukęs vaikiną, kuris išėjo iš vieno buto nešinas medine skrynute, iškratė jį ir rado vieną atsšaukimą: „Reikalaukim metų nuo Jurginių!“ Jisai teisinosi, kad jam tą atsšaukimą davęs koks „cicilistas“, ir jisai nežinąs, kas jame yra pa-

rašyta. Bet žandaras paėmė jį drauge, atsivežė į dvarą ir liepė parodyti, kuris davė atsišaukimą. Minėtieji vaikinai jau buvo iš dvaro prasišalinę, ir tokiu būdu žandarui nepavyko surasti socialistų. Tą vaikina areštavo, kadangi jisai neturėjo jokių raštų. Išpradžių sakėsi, kad čia—pat gyvenąs dvare, bet ponas jo nepripažino.

Pocviečio dvaras (Vilkaviškio pav.). Sulaukę Jurginių (balandžio 23 d.), susitarėm eiti pas poną, Rekužą, kad permaintytū mums metus, tai yra kad padarytū nuo Jurginių ir atlygintū už atbutą laiką — už pušėsto mėnesio. Rekuža mums atsakė: „jeigu kam negerai, galiu tam dabar tuojaus padaryti metus“, ir pradėjo mums aiškinti, kada ir už ką gali ponas padaryti darbininkui metus: užgauti gyvulį — metai; nepaklausysi ar pasipriešysi ponui arba jo pastatytiems perdėtiniams — metai; pagadysi pono padarą — metai... Nebeiškentęs vienas iš mūsų, Rudaitis, ir pasakė ponui: „darbininkas irgi gali padaryti metus, jei jam ponas neišmoka, kaip pridera, algos!“ Nepatiko „šviesiausiajam jiegamas čiu!“ teisingi muziko žodžiai, ir jis jį atstatė.

Išbuvom jau šešius mėnesius, o ordinarijos da nė biskio negavom,—kyštelėjo po porą rublių, ir maitinkis sveikas iš tų pinigų! Da „jiegamastis“ nepastakakina tuo, kad jis Rudaitį atstatė,—da žada už atitraukimą teisman paduoti! Tuo—pačiu laiku atstatė da du antrininku, kuriuodu paprašė, kad jiems ponas duotų tokias algas, kaip bernams, nes juodu drauge su jais dirbą ir tą—patį padarą: vietoj 15 rublių pinigais, rugių 12 šėpelių, avių — 3, miežių — 2, žirnių — 1, turi but: 20 rublių pinigais, rugių — 20 šėpelių, miežių — 6, avių — 6, žirnių — 8. Čia ponui pasirodė

jau „buntas“: parkvietė porą policistų ir norėjo, kad tuodu vaikinū areštuotų, bet ir tie pripažino, kad čia jokio „bunto“ nėra ir išvažiavo sau. Ponas turi keistas savo ypatybes, bet jo tarnai ir ne be to. Paimkim panaktinį Ambriką Joną: žmogus „neateina nė į mūsų susirinkimus, nė į darbą drauge neina, bet kas tik atsitiko svarbesnio, kas ką pašnekėjo ant pono, jau tuo nuneša jis, mazgelyj užrėšęs, ponui ir da su priedais. Teip jis padarė ir po prakalbos prieš Jurgines, kurią pasakė iškazinkur atvykęs vaikinai. Antras su ypatybėmis žmogus — tai kemeris (gaspadorius). Jisai žmogui akyse rupinasi pasirodyt pirmutiniu kovotoju už geresnį darbininkų buvį, bet kad prireikia susidurti su ponu, tai mūsų karžygis visai pranyksta arba visai kitą giesmę užgieda. Sako, kad jisai iš lapučų veislės paeinaš.

Didvyžiai (Vilkav. pav.). Balandžio 21 dieną pavakare Šelmių žemsargių vyresnysis, važiuodamas vieškeliu iš Žaliosios, pastebėjo einant per laukus porą vyrų, kuriuodu, pamatę jį, pasisuko į šalį link Žinių kaimo. Pastebėjo tai žemsargių vyresnysis ir, kaip bežiurint, smarkiai užraginęs arklį, atpleškėjo į Rumokų dvarą, kur buvo pirma jo dragunai atvykę, pasiėmė juos ir pasileido vyrų vyties. Pasivijo ir areštavo. Abudu juodu buvo iš Norvaišų kaimo, Naumiečio pavieto: Jonas Pustelninkas ir Justinas Lukšiukas.

Pas Pustelninką atrado mazerį, o pas Lukšiuką — brauningą. Pustelninką jau treči metai, kaip jieško policija, ir vis jam laimingai pavykdavo iš jos nagų išprukti, bet šis žygis buvo nelaimingas. Visas linksmas parvažiavo „starša“ namo, kad tokia jam laimė klotos. Tas—pats vyresnysis,

suėmęs Budžiškių dvare J. S., smarkiai jį sumušė; mušė jį ir paskui, į Vilkaviškį nuvedus.

Puodžiškių dvaras (Vilkaviškio pav.). **Streikas.** Balandžio 22 d. darbininkai susitarė nuėjo pusryčių metu pas poną prašytų, kad jų karvėms butų duodamas pusdieniui geresnis pašaras: šiaudų vietoj šieno arba dobilų. Jaunasis ponas Paprautskas, kuris, išvažiavus dvaro savininkui Kristupui į Varšavą gydytųs, yra paliktas dvaro šeimininku, paaiškino darbininkams, jog šieno jis nebeturįs, — ir arkliai nėsą ko duoti, tai jis paliepsias supiauti akselio (siečkos) su dobilais ir duoti žmonių gyvuliams. Su tuo darbininkai sutiko ir ėjo ramiai sau į darbą. Bet kada jau reikėjo tą padaryti, akamonas Bartuševičius užsispyrė neduoti. Girdi, šiaudai esą užkrauti ant dobilų ir negalima jų išimti! Darbininkai jau seniai ant Bartuševičiaus griežė dantį; dabar, kantrybės pristigę, šoko ant akamono. „Šalin jį! Iš tos dienos, kad nebebutų čionai jo ir kojios!“ Prasadėjo streikas balandžio 23 dieną išryto. Akamonas prašėsi net su ašaromis dovanoti jam, zadėjo alaus, bet ir tai nesuminkštino darbininkų, ir jie tvirtai turėjosi. Tuomet pats Paprautskas, atvykęs į darbininkų butus, prašė stoti į darbą, akamono gi daugiau nebebusi. Ir, ištikrųjų, pirmąją dieną po streiko akamono nebuvo matyt, bet ant rytojaus vėl pasirodė dvare ir ėmė „kamuoduot“ darbininkus. Tie daugiau nieko nebesakė — jiems pagailo jo vaikų ir ašarų. Pažiūrėsim, kai ateis Mertynas, ar nebus darbininkams nuo akamono ašarų kartu? kaip jisai pasigailės darbininkų vaikų? ar nesulauks ir jie, ko sulaukė pereitą rudenį 2 darbininkų?

„Skardas“.

Isz Didz. Britanijos.

„Vien. Liet.“ 12 N. patilpo K. Rugieniaus iš Glasgovo korespondencija. Berašydamas jis apie pranykimą Škotijoje Tėvynės Mylėtojų Draugystės, prirašė visai nebutų daiktų ir nemenką smugį uždavė su savo liežuviu (laimė, kad ne su lazda) tai „poniška buržuaziškai Šviesos Draugystei“ (teip ją K. Rugienius vadina). Mēs, žemiau pasirašę, nurodysim kitokias priežastis T. M. D. pranykimo Škotijoje:

K. R. sako: „Pagyvenus porą metų T. M. D. kuopa Mossende numirė. Buvo matyti, kad tai kasieriaus kaltė. Bet eikim prie Glasgows, tai ir bus kaltininkų“. Mēs apie myrį T. M. D. kuopos Mossende mažai tezinome; bet kaslink Glasgows, tai norint galima surasti daug kaltininkų, bet tarpe jų mēs negalime aplenkėti ir K. Rugieniaus nepriskaitę prie to burio T. M. D. neprietelių.

Bet, teisingai sakant, tai T. M. D. Škotijoje numarino vietinės gyvenimo sąlygos; nes nėsant inteligentų ir vietinio laikraščio, jokia organizacija negali gyvuoti; o kad ir gyuoja kaip kokia, tai jau turi but geriau pritaikinta prie vietinio gyvenimo. Bet didelio veiklumo ir tokiose organizacijose nematyti. T. M. D. buvo susitvėrus iš apšviestiesnių lietuvių, bet didžiumai jų išvažinėjus, T. M. D. priversta buvo užbaigti savo gyvenimą.

K. R. sako: „Susivienijus T. M. D. su Š. D., T. M. D. išdas pavedė į Š. D. išdą 12 šil. ir 7 penus. Teip kapitalo pasidarė nemažai ir sąnarių buvo nemažas skaitlius (į 40 sąviršum); kodėl nepaėmė skaityklos, nežinė“.

Prieš susivienijimą, Š. D. savo išde kapitalo neturėjo, buvo da skolas (žinoma, tas buvo pranešta ir T. M. D. sąnariams prieš susivienijimą).

O kad iš savo išdo T. M. D-ė įnešė į S. D. išdą 12 šil. ir 7 penus, tai kapitalo buvo ne kiek ir su juo pajimt skaityklą buvo negalima, — nes skaityklai kambarys kaštuoja per metus nuo 12 iki 15 svarų.

S. D. prieš susivienijimą turėjo sąnarių 17, o T. M. D. 13. Bet po susivienijimui jau 3 T. M. D. sąnariai nebeužsimokėjo nė vieną mėnesį. Taigi susivienijus abiem draugystėms buvo išviso sąnarių 27. Sausio, 1906, buvo 32 sąnariai; tai iš viso gyvenimo S. D. buvo didžiausias skaičius. Dabar mus draugystėje yra 21 sąnarys). Taigi gali kiekvienas matyti, kad K. R. pridutotasis sąnarių skaičius toli nesutinka.

K. R. sako: „Kaikurie T. M. D. sąnariai pradėjo nesutikti su nuomone S. D., per ką kilo vaidai, kritikos; nes draugystė darė visai savivaldišką tvarką“.

Kam K. R. sako „kaikurie“, — tai reiškia kelis, daugumą. Nes nesutiko, su S. D-ės nuomone tik vienas K. Rugienius ir pradėjo kritikoti mus draugystę. Mūsų draugystėje nematyti jokio savivaldiškumo, nes kiekvienas užmanimas tampa užtvirtintas dauguma balsų ir nevaržo nė vieno sąnario nuomonių.

K. R. sako: „Nevalė jokiai ypatai įeiti neprigulinčiai ir norintieji prigulėti turi but dviejų draugų paliudyti. Per tai daugelis T. M. D. sąnarių atsisakė nuo tos buržuaziškos draugystės“. — S. D-ės yra toki įstatymai, kad ant susirinkimų (posėdžių) svečias gali ateiti tik su žinia dviejų draugų; norintis pristoti prie S. D. teipgi turi but paliudytas dviejų sąnarių: ar nėra koks girtuoklis, arba juodašimtis. Ir tų įstatimų laikėsi visos S. D-ės kuopos Škotijoje. Bet, galima sakyti, mūsų draugystės ne atsibuvo nė vienas susirinkimas be pašalinės ypatos.

(I'zhaigga saka).

Vakariniu mokyklų klausime.

Jau valanda laiko prabėgo, kaip aš tą klausimą pajudinau ir šaukiaus į tautiečius padėti man, nors bent pasirašant po peticijoms, tamtyčia atspaus-toms, kad parodyti Pensylvanijos tiesdariaus Harrisburge, jog visuomenė ištikro to reikalauja. Bilus įneštas į atstovų rūmą, kaip pirma pra-nešiau, didžiama balsų tapė priimtas; jis liko užtvirtintas Senato ir po juom pasirašo gubernatorius. Nutarimas atstovų ruimo turi N. 120, 1907 m., ir skamba sekančiai:

„Įrengimui ateiviams mokyklų, neišskiriant suaugusių ir aprupinimui mokymo, pasamdant mokytojus tam reikalui.

Skyrius 1. Lai buna nutarta Pensylvanijos Valstijos Atstovų Rumo Visuotiname Susirinkime ir Valstijos Senate, jog kada tik atsišauktų į mokyklų direktorius, bile kokiame šios valstijos mokyklų distrikte, reikalaudami nuo minėtos direkcijos parupinimo pinigų mokymui, bile kokios ateivių apgyventos kolonijos, buveinės arba sėdybos, esančios ribose minėtos mokyklų direkcijos, — šiosgi direkcijos privalumu yra parupinti tinkamą ir parankią vietą, kur visi ateiviai norintis lankyties galėtų buti mokiami keliose mokslo šakose, tose ką ir dabar mokina šios valstijos viešose žemesnėse mokyklose.

Skyrius 2. Aplikacija arba peticija turi buti paliudyta parašais mažiausiai dvidešimties žmonių, gyventojų minėto mokyklos distrikto, kurie gali but ar tai taksas mokantieji gyventojai arba svetimžemiai geidžiantieji tokio mokslo, su ta išlyga, jog kiekvienas svetimžemis pasirašantis turi prie peticijos savo reikalavimą, jog jis nori pasinaudoti iš minėto mokslo.

Skyrius 3. Minėta mokykla gali buti uždaryta bile kada, — kada tik minėtoji mokyklų direkcija matys reikalą, kaip greit vidutinis skaitlius lankytojų bile kokiame mėnesij sumazys žemiau penkiolikos.

Skyrius 4. Mokyklų direkcijos nuožiurai yra pavesta panaudoti bent kokį, arba daugiau dabar esančių mokyklų namų paprastiems ir žinomiems mokyklų reikalams, pabudavoti arba pagaminti tokį atsakantį namą arba namus, kilnojamus arba nuolatinus, kokie būtų reikalingi.

Skyrius 5. Apturėjusi tokią aplikaciją arba peticiją mokyklų direkcija tuojau turi surasti tinkamą vietą tokiai mokyklai, nusamdyti reikalingą mokytoją, ir duoti visas reikalingas išlaidas atidarymui ir palaikymui minėtos mokyklos; viepok, du arba daugiau mokyklų distriktų gali susivienyti dėl uždėjimo, ir palaikymo minėtos mokyklos.

Skyrius 6. Mokyklų direkcija gali nuspręsti kokiame laike mokyklos, namas bus adaras dėl mokslo, kurs turi atsibuti tarp devynių valandų ryto ir devynių vakaro.

Skyrius 7. Mokslas minėtos mokyklos turi buti angliškoje kalboj, išjemant tokį atsitikimą, kuomet reikia išguldyti tą į prigiūtą mokinių kalbą. Vienok, joks tikėjimiškas mokslas negali but išguldomas.

Skyrius 8. Visi ikšioliai išleistieji tame klausime įstatimui arba jų dalįs, šiame atvejūj ir šiuomi padavadijimu lai buna ir jie yra atšaukti“.

Toliau seka Rumo Atstovų ir senato pirmasėdžių bei gubernatoriaus parašai.

Iš viso to matyt, jog bilus mums labai prielankiai skamba. Dabar kiekvienoje vieto-lėj, kur rasis 20 žmonių norinčių pasirašyti po peticija ir bent 15, vidutiniškai jemant, norinčių lankyti mokyklą galės ją gauti. Todėl, nereij-

kia dabar apsileisti, bet visi norintieji bent kiek prasilavinti kalbos, skaitliavimų (aritmetikos), istorijos, geografijos, gamtos istorijos ir botanikos, turi kuopties į burelius ir reikalauti sau ruimo ir mokytojaus. Direkcija to negalės atsakyti, nes įstatymai jai tą liepia; nepildančios įstatimų, papuola po bauda.

Peticija gali but dvėjopa: 1) Žmonės čia apsigyvenę, mokantieji angliškai arba ir su amerikų pagelba susišnekėdami, gali pareikalaut idant tokia mokykla ties jais būtų įrengta. Reikalavusieji nereikalauja patįs ją lankyti, bet daro tą vien ateivių labui. 2) Patįs ateiviai surašo prašimą ir išreiškia savo norą iš tokios mokyklos naudotis; pasirašo, ir nusiunčia mokyklų apskričio direkcijai kuri nieko netrukus turi įrengti mokyklą. Direkcijos sėdybą ir ypatas į ją įeinančias nurodys bile apsišvietęs amerikonas; vienok negalintieji surast arba parašyti peticijos, lai atsišaukia pas manę, — aš tą padarysiu dykai, tik įdėkite atsakymui krasos ženklej. Dabar, žinoma, mokslo metas jau baigiasi ir prasidės rudenij, pradžioje rugsėjo. Todėl ant to laiko pradėkit rengtis. Kad šis dalykas neužsimirštų, interesuojantiems patariu šią žinutę saugiai palaikyt iki tam laikui; podraug dar pasakysiu, jog ta tiesa yra vien Pensylvanijos valstijoje; kitose yra kitokios tiesos; vienok patarčia lietuviams ten gyvenantiems rupinties iškovoti tą, ką mes iškovojome; jei kame galėčia patarnaut, su noru tą padarysiu.

Fortunatas J. Bagočius.

2216 Tustin st.,
Pittsburg, Pa.

P.S. Kitų laikraščių patalpinusių mano pirmesnius atsišaukimus meldžiu duot vietą ir šiam.

Politiszkos žinios.

Ispanija. Madride prasi-
dėjo garsi byla, kurioje bus
nuteisti 31-mos gegužio, 1906,
pasikėsintojai ant karaliaus
gyvasties. Byla bus labai įdo-
mi, nes pasirodė, jog ne anar-
kistai norėjo karalių su kara-
liene bombomis užmušti, bet ir
paties karaliaus dvaro kamari-
lia. Ant kaltininkų suolo jau
sėdi aukščiausių mokyklų di-
rektorius — senatorius Forrer,
leidėjas laikraščio — Don Jose
Nakens ir kiti.

Vengrija. Nelabai didelė
tautelė kroatų, vienok turinti
savo atskirą Seimelį pradėjo
reikalauti, kad ant Kroatijos
geležinkelių būtų įvesta jų pri-
gimta kalba, kaip valdiška, o
panaikinta vengriška. Vengri-
jos randas mato tame Kroatij-
os atsiskyrimo norą, ir kadagi
iš kroatų pusės agitacija nesil-
liauja, tai randas ketina jų
seimelį paleist.

Rusija. Birželio 3 d. val-
džia įnešė Dumon šiuos reika-
lavimus: 1) kad baust visus
tas ypatas, kurios pagiria prie-
šingą valdžiai agitaciją ir po-
litiškus pasikėsinimus; 2) pra-
šalint iš kariumenės visus po-
litiškus prasikaltėlius ir esan-
čius po policijos priežiūra; 3)
paskirt bausmę už namuose
vaikų mokymą Lenkijoje.
Visi tie trys nelemti įnešimai
didžiuliu balsų pasiliko atme-
sti.

Ant rytojaus po tam vėlei
buvo valdžios įnešta, kad įsteig-
tus tamtikrus nuolatinius lauko
karo teismus, kuriems būtų
pavesta teisti ir bausti sugau-
tas pašalines ypatas bevedant
tarpe kariūnų revoliucijos
kurstymus. Ir tą Duma didžiuliu
balsų atmetė šalin.

Petrapiļėje, birželio 5d. gin-
kluoti vyrai įsiveržė į krasos
biurą, stovintį prie biržos, ir
išsinešė apie 1,000 rublių.

Paryžiaus laikraščiai at-
spauzdino žinią iš Petrapiļės,

buk ministerių pirmininkas
Stolypin atsisakęs nuo vietos.
Pirmiaus to caras su Stolypi-
nu turėję ilgą pašneką apie
Rusijos politiškus reikalus, po
kam šis pastarasis ir padavęs
carui savo atsisakimą. Kiek ta-
me yra teisybės, dar nežino-
ma.

Paskutiniu laiku labai daug
žmonių pradėjo keliauti į Sibe-
riją. Gegužio mėnesį kasdieną
iškeliavdavo netoli 9,000 ypa-
tų. Nuo sausio iki gegužio
perėjo per Čeliabinską į Sibe-
riją 283,665 žmonės. Toks pa-
stebėtinai didelis bėgančių
skaičius paeina iš tos priežas-
ties, kad vidurinėje Rusijoje
valdžia ir policija labai aštriai
gyventojus persekioja. Nelai-
mingi jieško nors Siberijoje
laisviau atsikvėpti.

Isz Amerikos.

A t k e l i a v o b a i s u s
r e v o l i u c i j o n i e r i u s
Birželio 3 d. pribuvo New
Yorko prielaukon suomių
„Raudonosios Gvardijos“ ka-
pitanas, revoliucionierius J.
Kock. Ta armija pirmuosius
sukilimuose padrebino visus
Suomijos srytis, caro tarnai
drebėjo prieš ją kaip apušies
lapas, daugumas nuo jos ir ga-
lą gavo. Ant Kock galvos ca-
ro valdžia uždejo didelius pi-
nigus, kas jį gyvą ar mirusį
pristatys. Todėl šis pasitraukė
Amerikon. Minėta gvardija ir
dabar turinti apie 15,000 sąna-
rių tarpe kurių yra 5,000 mo-
terių.

V a k a r i n i ū a n g l i a -
k a s i ū k o n v e n c i j a .

Denvere, Colo. 10 birželio
atsibus Vakarinės Anglekasių
Sąjungos metinis susivažiavi-
mas. Sekretoriaus raporte yra
minima, jog nuo to laiko, kaip
kapitalistai išvogė šiosios są-
jungos vadovus ir dabar jau
rengiasi pakart,—nuo to laiko
priaugo 10,000 sąnarių!

Milžiniška katedra.

St. Paul, Minn. Pradėta bu-
davot didžiausia visoje Ameri-
koj katalikiška bažnyčia, kaš
tuosianti apie \$3,000,000. Pre-
zidentas Ruzvelt, nors iš kata-
likų atžvilgio yra eretikas, vie-
nok padėjus tai bažnyčiai ker-
tinį akmenį nusiuntė arci-vys-
kupui Irlandui širdingą tele-
gramą.

L a i m i n g a s t ė v a s .

Retai kas toks laimingas bu-
na, kaip tulas Croxton, iš Roa-
noke, Ind., kuriam garnys į
stubą atnešė už sykio keturis
kudikius (keturnukus), bet to-
kius lengvus, kad visus ketu-
ris sudėjus į kruvą tesvėrė vie-
nuoliką svarų ir pusę. Du tuo-
jaus vienok numirė.

Ž i u r k i ū p a v o j u s .

Vašingtono statistikos biu-
ras aprokavo, kiek žiurkės per
metus padaro Suv. Valstijoms
blėdies. Pasirodo, kad jos su-
jėda per metus javų vertės ne-
tolį \$100,000,000! Ikišiolai da-
neišrasta, kaip nuo tų mažiukų
parazitų atsikratyt; jos neišpa-
sakytai sparčiai vaisosi: viena
pora per trejus metus pagimdo
dešimtį gentkarčių, kurios įvei-
sia jau 20,155,392 žiurkučius.

K o k s p o n a s ,

t o k s k r o m a s .

New Yorko prielaukoje,
stovint šarvuočiu (laivui) „O-
hio“, komendantas įleidė zin-
geidžių miesto publiką pasi-
vaikščiotojų po kajutas. Tuom-
tarpu mitrus vagilius įlindo
oficierių kajuton ir išnešė auk-
so laikrodėlį. Nutvertas ir at-
gabentas pas teisdarij vagilius
teisinis, kad neesąs piktadėjas,
bet renkas kolekciją istoriškų
paminklų. Tiesdarys pasmerk-
damas metams kalėjiman tarė:
„Ne pasmerkiu tavęs ant ka-
lėjimo bausmės, bet išsiunčiu
ant vasaros gyvenimo ant švie-
žio oro!“

B i r ž e l y s n i e g a s .

New Yorke, 2 d. birželio iš-
krito nemažai sniego iš dan-
gaus... Teisybė, nebuvo nė

rogių, nė langų su durimis ne-
užpustė, vienok kaip sau ne-
buk, snigo, tikru baltu sniegu
2 d. birželio! Seniausi gyven-
tojai tokio atsitikimo nepame-
na.

D a r „g y v o j o“ t a v o r o
p i r k l i a i .

Chicagoje vėlei sujėmė žie-
lą gaują užlaikytojų paleistu-
vystės namų. Tuomtarpu ir
keletas lenkų pateko. Viena
lenkė, Mosil, medziodavo ant
mergaičių nesenei atvažiavusių
Amerikon iš Lenkijos, Veng-
rijos ir Rusijos, prizadėdama
sujieškot gerus darbus ir nu-
vesdavo į paleistuvystės namus,
pirmiaus da pas save išgvolta-
vusi su pagelba susirinkusių
lenkų latrų.—Įdomu, kad apie
tokių nedorybių vietų išnaiki-
nimą nesirupina nė mūsų val-
džia, nė dvasiškijs.

N i k e l i a i i š v a i k y s k o n d u k t o r i u s .

New Yorko „Persikilnojimų
Bendrovė“ įveda į savo elek-
trinius karus labai įstabų me-
chanizmą, kurs da nesenei bu-
vo pradėtas vartoti Europoje
ir tik dabar tapė įvežtas Ame-
rikon. Mechanizmas visai pra-
šalins konduktorius, nes kiek-
vienas įėjęs į karą pasazierius
turės atsisėst. Bet norint gauti
sėdynę, reikės įmest į skylutę
pinigą. Ir tolei galės sėdėt, pa-
kol už tą pinigą neišvažiuos
paskirto tolumo. Vos tam išsi-
baigus, sėdynė pradės judintis
ir pasazierius arba turės vėl
pinigą įmest, arba už minutos
bus išmestas. Tas išmislas at-
ims duoną šimtams ir tukstan-
čiams konduktorių.— Baltasis
Dieve, kur tu dēsi savo bedar-
bius žmones, kada šių dienų
mokslas tokius velniškus špo-
sus tavo nežinioms ištaiso, ir
vis tik turtingųjų naudai!..

V i e s u l ū

t e r o r i z m a s .

Vienu iš baisiausių gamtos
apsireiškimų Vakarinėse Val-
stijose yra viesulai (amerikonai
juos vadina „tornado“). Kada
jie pradeda siausti, tai be žmo-

giškų aukų jau nenurimsta. Geguzio 26 d. keletas tokių viesulų peružė Texas valstiją ir užmušė 14 ypatų; sužeidė daugybę. Užmuštųjų myris buvo baisus: kitus viesulai pakėlė aukštyn ir nunešė gerą galą per orą, paskui smarkiai nutrenkė žemyn; kitus priplakė prie sienų, vieną moterišką net pusiau perplėšė.

Didelė kova.

San Francisco stritkarių streikas dabar pavirto į vieną didelę kovą tarpe kapitalistų ir darbininkų. Stritkarių savininkai pasitelkė sau kitus visus pabirkaptus ir pramoninkus, kad padėtų sulaužyt streiką, ir šie apšaukė visuotiną lokautą, t. y. uždarė pabirkus, ir tol žada neatidaryti, kol jų darbininkai neprivers streikičius paliauti streiką. Iš kitos pusės darbininkų sąjungos apšaukė boikotą visiems vertelgoms ir šiaip pramoninkams, kurie užjaučia stritkarių savininkams ir važinėja ant skebais varinėjamy karų; beto, kurs tik sąžarys važiuotų ant tokių karų, sąjunga uždeda 50 dol. pabaudos. Kova eina ant gyvasties ir myrio.

O r c h a r d a s — b a i s ' u s p i k t a d ė j a s .

Moyerio, Haywoodo, Pettibone ir Simpkins byla, kurią pradėjo Kolorados kasyklių savininkai, norėdami nužudyti minėtuosius anglekasių vadovus,—ta byla dabar plačiai aprašoma kaip Amerikos teip ir Europos laikraščiuose. Aprašoma dvejopai: kapitalistų laikraščiai iš visų pusių maišo į ją visokias neteisingas paskalas ir išmislus, darbininkų-gi laikraščiai gauda siulą po siulo tos milžiniškos kapitalistų intrigos ir vis eina tolyn prie šviesos, kuri parodo, jog apskustieji, viršui minėti anglekasių vadovai yra nekalti.

Pirmieji tos bylos žingsniai prasidėjo nuo perskaitimo kaltinamiesiems apskundimo, kuriame valstijos prokuroras —

advokatas Hawley pasistengė surinkti desėtko metų po apie linkę atsitikusias piktadėjistes ir tą viską suversti ant Moyerio, Haywood, etc. Anot Hawley, tai visi paskutinių metų užmušinėjimai, nudėjimai tulų ypatų, išnešimas dinamitu anais metais skebų traukinio ant Independence stoties, ir kitų daugybė piktadėjisčių užbaigiant nudėjimu ex-gubernatoriaus Steunenbergo, — vis tai buvę darbas keletų ypatų, Vaikarių Anglekasių Sąjungos viršininkų, ko, girdi, net ir pati sąjunga nežinojusi. Tokių piktadėjisčių atlikimui anglekasių vadovai samdė pašalines ypatus, tarpe kitų ir jau nesykį minėtąjį idijotą Orchard.

Pašauktas ant liudininkų suolo Orchard viską atkartoję sakė Hawley, tai yra, liudijo, kad jis buvęs anglekasių samdytas, užmušęs aštuonių metų laiko pertrukiais 18 žmonių, tame skaitliuje ir Steunenberga, — ir užmušinėdavęs teip, kad nepaisėdavęs kiek jo aukos nukenčia. Pasakojo su tokiau šaltu krauju apie savo žmogžudystės amata, kad net drasiausiems klausytojams teisme ėjo per kuną šurpis, matant akise tokį baisiausį žmogžudį. Potam apskustųjų advokatai jėmė Orchardą kvosti ir gaudyt. Pasirodė štai kas: 1) Orchard yra 18 sykių žmogžudis, vagis, melagis, lošikas kaziroms, padegėjas, bombų metėjas; 2) turi dvi pačias, iš kurių vieną apleidė; 3) Orchard buvo apmokamu kasyklių savininkų šnipu, kurie dabar ir pirmiau baisiai neapkentė angliakasių sąjungos ir kėsinaisi ją išnaikinti; 4) Orchard net ir savo ponų reikalus tankiai parduodavo; 5) jis prigulėjo į anglekasių sąjungą ir podraug buvo šnipu kitos pusės; 6) net Idaho gubernatorius pašaliais suteikė Orchardui pašalpą; 7) antroji paties Orchardo pati liudyjanti, kad jos vyras atlikdavo ka-

syklių savininkams kokius ten slaptus patarnavimus; 8) dektektyvų viršininkas Loomis prisiekė, kad sykį Orchardas buvo jau bepakliuvęs į policijos nagus po užmušimui tulo Gregory, Denveriuje, bet netikėtai policionams atėjo slaptas paliepimas Orchardo neleist, kurį ir paleido. Tie visi ženklai ir ištirtosios smulkmenos apie minėtą žmogžudį ir tolyn prablaivo dalykų stovį ir patvirtina, kad kasyklių viešpačiai patis visą tą machinaciją sutaisė ir Orchardą pasamdė, kad į ją įtrauktų anglekasių vadovus.

Isz lietuviszkų dirvu Amerikoje

Mahanoy City, Pa. Mūsų kunigėlis Pautienius nebenori už dyką nė vaikų priruošti prie pirmosios komunijos. Šimet prieš pat tą dieną apreiškė mokiniams vaikams, kad atsineštų eidami prie išpažinties po pusę dolerio. Nors tėvai ir raukėsi, vienok turėjo duot; kitaip būtų neišvarę vaikų ir iš stubos, nes tie be pinigų bijojo prabašteliui pasirodyti. Kadagi vaikų buvo apie 60, tai susidarė gerokas gniušteli pinigų. Bet, vai! pasirodė, kad vaikų tėvams da neviskas. Po komunijos, klebonas pasakė pamokslą ir privedė, kad ant atminties jie turi vaikams nupirkti bibliją (paties kun. Pautieniaus išleista). — Nežinau, ar visi su paskutiniu pasiulimu sutiko, — keletas visgi nupirko. *Parapijonas.*

Naugatuck ir Union City, Conn. Vakare 3 geguzio, lietuviškoje svetainėje (Linden Parke) atsibuvo susirinkimas su prakalbotomis ir diskusijomis ant tamos socializmas ir darbininkiškas klausimas. Kalbėtojai: J. Grinius iš Brooklyn, N. Y. ir A. Petraitis iš Grand Rapids, Mich.

Kalbos ir aiškintimai ant už-

klausimų matomai susirinkusius užganėdino; tik gaila, kad nedaug jų ten atsilankė. Priežastis: nebuvo kada išgarsinti, o kita — turbūt pas mūsų lietuvius nelabai įeina madon lankymaisi ant prakalbu, etc.

Truputį buvo aiškinta ir apie Lietuvos revoliuciją su paraginiu ją šelpti. Susirinkusieji suaukavo į \$4.00, kuriuos priduos „Kovos“ redakcijon persiųsti S. L. D. P. revoliucionieriams.

Susirinkime teip-pat buvo pardavinėjama ir literatura. „Skardo“, o ypač „Dilgelių“ gerokas skaitlius išparduota.

Balandžio 24 d. vietinės Goodyear Mfg. R. Shoe Co. dirbtuvės lekieravimo skyriuje (warnish room) atsibuvo, nors menkas, bet visgi pasekmingas streikas. — Tame ruime dirba viso apie 20 darbininkų, jų tarpe yra apie 12 lietuvių. Darbas nelengvas, dvokiantis ir kenkiantis sveikatai, o mokestis 15—17½ c. už valandą, kurios tęsiasi gana ilgai, kartais po 11—13 per parą. Viršminėtą dieną, apie 3 val. po pietų, visi sustojo dirbę reikalaudami po 20c. už valandą. Darbdaviai ilgai nesipriešindami pakėlė mokestį šiaip: kas gavo po 15—16½ c. už valandą tie gaus po 17½ c. kurie-gi gavo po 17½ gaus po 20 c. Tuom viskas ir pasibaigė. Tik geistina, kad gaunantieji nepilnus 20 c. spirtų darbdavius, kad jiems duotų pilnai 20 c. už valandą darbo.

Geguzio 5 vietinis Liet. Ukėsu Politiškas Kliubas turėjo susirinkimą prieš rinkimus miesto urėdninkų. — Apie 7 val. vakare lietuvių svetainėje žmonių buvo nepaprastai daug. Mat žadėjo ateiti ir republikonai pas lietuvius pasiziurėtų. Primasėdis perstatė kalbėti zinomą republikonų pakaliką — Attorney Thomas Bowen, kurs visokiais būdais republikonų kandidatus išgyrė užtikrindamas lietuviams ir len-

kams gerovę etc. Visi širdingai plojo. Baigiant tapė atgabenta alaus keletas stiklų ir pirmasėdis Jonas Bekeraitis (ex-socijalistas) pasidalinęs su republikonais po stiklinę alaus ir pats pakėlęs viršui sušuko: „vyrai, urra už republikonus!“ Visi rėkė, kad vos sienos neišvirto. — Pas duris keletas demokratų pradėjo murmėt, bet tuoj juos pažadėjo mest lauk. Pabaigus kalbas visa draugija susispietė aplinkui stalus garbindami Ragučio duosnumą. Alaus stiklai čerškėjo, linksmos kalbos klegėjo, cigarų dumai kilo dievui Ragučiui ant garbės. Kaip kam ir... į kišenių įėjo keletas doleriukų. Bet visi veik giria republikonus už duosnumą...

Paskesnėse dienose geguzio, viename saliuone Union City, Conn. prie Spring gatvės, atsilošė sekanti tragikomedija. Tulas Jonas Babila, susiginčijo su kitu vyru išgerti už dolerį degtinės. Na, ir išgėrė. Po valandos parpuolė, bet jo draugai nuvedė namon ir įleidę per duris, sugrižo. Ryte vienok jį rado negyvą, sugriuvusį ant grindų. Velionis buvo nesenei atvykęs iš New Haven'o į Union City ir tik buvo įsirašęs į Liet. Uk. Pol. Kliubą. Į draugystes, kaip sako, prigulėjęs New Haven'e. — Tokios tai pasekmės girtuoklystės.

Victinis.

Cambridgeport, Mass. Nedėlioje, 2-rą d. birzelio čia buvo vietinės L. S. S. kuopos parengta prakalbos; jos prasidėjo apie 7 val. vakare, po N7 Burleigh str. Nors ir lijo, bet žmonių prisirinko pilna svetainė. Kalbėtojai buvo pakviesti šie: Antonov, ką tik pribuvęs iš Peterburgo; Zubas iš So. Boston, Mass. ir S. Gilius iš Lynn, Mass.

Drg. Antonov savo kalboje nurodė, kad Rusijos darbinin-

kai toliau teip nebegali gyventi; kad jie prašo duonos, tai gauna kulkas arba virvę ant sprando. Toliau nurodė apie dabartinę Dumą ir jos pasekmes. Kad atstovai daugiau nieko negali žmonėms duoti, kaip tik patį save; pertai, kad ir jie yra kozokų nagaikomis periami ir į kalėjimus kemšami. Toliaus kalbėjo apie Rusijos baduolius, iš ko matėsi tarpe žmonių nuliudimas iš tokio baisaus padėjimo, kad tėvai pardavinėja į paleistuvių namus savo dukteris ir kitas visokias baisenybes.

Antras kalbėjo Zubas. Jis savo kalboje nurodė apie tariamąją Amerikos laisvę žodžio ir spaudos; kad ir čia nešvelniau valdžia elgiasi, kaip ir Rusijoje. Toliaus nurodė, kad socialistai nekovoja su tikėjimu, ale kovoja su netikusia tvarka ir tt.

Trečias kalbėjo S. Gilius. Jis teip jau išaiškino daugelį, iš revoliucijos svarbių atsitikimų ir ragino aukauti, kiek kas gali; paaiškino, kad surinktos aukos bus ant uždengimo prakalbų, o likusius pasiųs revoliucijos reikalams. Perėjus merginoms per salę su kepturėmis, tapė surinkta \$5 76. Taigi iš tų aukų nebuvo ko ko beskirti revoliucijos reikalams. Tat drg. Antonov prašė draugų, kad aukautų kiek kas gali dar ir dėl revoliucijos; sudėta 7 dol. su centais, kurie bus pasiūsti „Kovos“ redakcijon. Toliaus dar rados vienas kalbėtojas, — L. Griškėtas iš So. Boston, Mass. Jam pradėjus kalbėti, draugai pradėjo eiti laukan. Kalbėtojas pasakė: „Lai išeina juodašimčiai, o mums bus lengviau darbuotis“. Nenorėdami daugai juodašimčiais likti, daugelis susilaikė. Kalbėtojas nurodė daug juokingų atsitikimų, kaip jam kariumenėj esant buvo prisitaisiusi jenerolo pati ir kiek su ja jis vargo turėjęs.

Publika ramiai užsilaike ir

su atyda klausėsi, ką kalbėtojai pasakojo, ir kalbėtojams padėka buvo išreikšta tankiai delnų plojimais.

S. Gricius.

Easton, Pa. Geguzio 26 dieną atsibuvo S. Meškauskio su p. Marijona Šakis vestuvės; susirinko burelis svečių, kur besilinksminant ir šnekučiuojant tapo surinkta revoliucijos reikalams aukų \$3.45. Atėmus 7 c. persiuntimui, pasiunčiam išdininkui J. O Širvydui \$3.38 ir skiriam L.S.D.P.

Laikau už pareigą ištarti ašių guodojamiems svečiams už prijaunimą Tėvynės reikalams podraug ir gelbėjimo darbininkų luomo sušelpiant centais kovotojus už laisvę. Garbė ir jaunavedžiams už surengimą tokių vestuvių, kurios atsibuvo be triukšmo ir ir peštynių, o vietoje to buvo vien minavojama tik svarbiausi reikalai vargingos mūsų tėvynės. Todėl linkėtina būtų visiems mūsų broliams lietuviams, turintiems už reikalą atbuti vestuves (ar kitokius pokilius) jįmti sau už paveizdą p. S. M. vestuves, idant vietoje nereikalingų iškaščių (kokie tankiai atsitinka iš vešelių burio), paduoti mielaširdingą ranką mūsų broliams alkstantiems laisvės ir liuosybės tėvynėje Lietuvoje.

Vestuvėse buvęs.

Cleveland, Ohio. Seimas S.L.A. jau pasibaigė. 27-tos geg. vakare buvo koncertas, su dainomis ir deklamacijomis, kas publiką labai smagiai užbovi-jo. Utarninko, 28-tos vakare atsibuvo balius. Publikos buvo nedaug,—bet, kurie atėjo, užsilaike gana gražiai. 29-tos vakare nebuvo nieko. 30-tos vakare pripuolė perstatymas teatro. Bet kadagi mūsų 14-tos kuopos viršininkai neišsiėmė pavelijimo nuo miesto valdžios, tai negalėjo parduoti nė tikiety, — teatras pasiliko

neatloštas. Vienok publiką vis buvo kuom gražiai užbovyt. Lietuvių S.S. dainininkai padainavo keles daineles. Paskui prasidėjo šokiai. Pertraukose dainininkai padainavo. Paskui buvo prakalbos. 1) kalbėjo Balevyčius apie mokslą ir pabarė mūsų jaunomenę, o labiausia merginas, kad nėkiek nesirupina apie savęs apšvietimą, tik vien atsidėję ant pasipuošimų ir veido pucavimųsi; mislije stovi vien tik vaikiną pasigaut...

Antras kalbėjo F. Bagočius. Jis nurodė, kam mums reikalingas mokslas ir kur bei kaip mes jį turim ir galim sunaudoti; aiškino, kad gali but mokslainių pilni miestai, bet jeigu darbininkas neturi ką pavalgyti, ir kuom apsidengti, tai maža nauda tokiam skurdžiui mašinų vergui iš mokyklių. Mokslas yra reikalingas, bet žmogus pirmiausia turi pažinti ir iškovot sau žmoniškas tiesas, ir turi pirmiaus prikimšti savo grobus, o tada jam geriau bus galima ir mokslu naudotis. Nurodė, kad mums niekas daugiau nelieka, kaip tik stoti į vienybę ir pareikalaut, kad mums teisingai už viską užmokėtų, ką mūsų puslėtos rankos padirba. Publikai labai patiko, ką išreiškė ilgu plojimu delnų.

Trečias kalbėjo Tareila, ragindamas kuom skaitlingiausia rašytis prie S. L. A., ba tai tik čia lietuvių tauta pakils ir įgys paguodoną nuo svetimtųjų, kurie dar vis nesiliauja niekinti mūsų.

Ant pabaigos dainininkai padainavo gražias daineles, kas publikai labai patiko. — Teip ir užsilaike seimo iškilms

J. S. Karvelis.

Chicago, Ill. Subruzdosukruto chicagiečiai sulaukę draugą Pijų Grigaitį, kuris gerokai pragarėjo rytinėse valstijose. Vieni rengia susirinkimus su prakalbomis, kiti

taisos dar rengti. Abelnai sa kant P. Grigaitis pakurstė ir teip nebešaltas krutines chiegiečių lietuvių.

Praėjusią nedėlią (2. VI) buvo susirinkimas su prakal- bomis, parengtas ačiu rupes- čiu 4-tos L.S.S. kuopos. Kal- bėjo vienas (lenkiškai) apie darbininkų prietikius su kitais luomais Lietuvoje, Rusijoje ir Lenkijoje, ir apie niekumą lenkų šlektos atstovijos, išrink- tos į „Valstybės Dumą“. Po jo išėjo kalbėtų p. Grigaitis. Ilgoje savo kalboje išaiškino netikumą caro valdžios, apie revoliucijos pradžią, jos bėgi iki šios dienos ir jos ateitį. Paragino prie dėjimo aukų. Jam kalbėti atsistojus, dvi mo- teri parėjo per salę ir surinko apie 35 dolerius. Laike rin- kimo aukų choras dainavo „Atsisakom nuo senojo svieto“, dainuojant svečiai sustojo. Po dainos, maža mergina dek- lemavo eiles (merginos ir eilių vardu neatmenu). Potam dar kalbėjo p. Varkala. Jam apsistojus ta pati mergina vėl deklamuavo „Ateis laikai“. Ant galo išėjo kalbėtų vėl p. P. Grigaitis. Šiuo kartu kalbėjo vien tik apie revoliuciją Lie- tuvoje.

Žmonių prisirinko apie 300 vpatų. Laike prakalbų užsi- laikė ramiai, ne be to, kad koks ten vienas ar kitas kumė- telėjęs į pašonę savo draugui, sakė: „vežek, Jonai, kaip tes- cicilistas gražiai sako. Tai vis- tikra teisybė!“ Gal būtų ir daugiau žmonių susirinkę, kad būtų anksčiau pagarsinta.

Milda.

Excursion

į Lake Carey, draugystės šv. Juozapo iš Puzston, Pa., atsi- bus 18 d. berzelio 1907 m. Taigi užprašom visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, teip ir iš apielinkės prisirengti ant minėtos dienos.

Komitetas.

Atsisaukimas.

XXII S. L. A. Seimas pa- vedė apskaitimą lėšų išleidimo savo organo ir padavimą kan- didatų ant busimo organo re- daktoriaus tam tikslui išrink- tai komisijai. Už tai atsišau- kia komisija viešai į lietuvius — inteligentus, norinčius apsi- imati organo rėdymu, kad jie priduočiau komisijai savo trum- pą bijografiją ir nurodytų sa- vo literatiškus darbus. Bijo- grafijos atsišaukusiu kandida- tų ant S. L. A. organo redak- toriaus bus atspausintos ant tam tikros blankos ir išsiuntinėtos kuopoms ir pavieniams; jeigu- gi komisija matys reikalingu- mą bijografijos atspausinti or- gane, tai atspaus, bet tą turi atsišaukę kandidatai daleisti ar nedaleisti.

Organas bus savaitinis, to- kio formato kaip „Skardas“ ar „L. Ukininkas“; tas prigulės dar nuo tolesnių dalykų bėgio. Organo redaktoriui pavesta tvarkymas visų raštų.

Apskaičius komisija visas lėšas išleidimo organo, paduos per referendumą. Žinoma, jei- gu sąnariai nubalsuos, kad or- ganas dar nereikalingas, tai ir išrinktasis, arba daugiau bal- sų gavęs kandidatas ant redak- toriaus, nebus reikalingas. Ka- dangi laikas aprubežiuota, tai atsišaukiantieji teiks pri- siųsti savo bijografijas iki 1 d. liepos ant žemiau padėto ad- reso: J. Ilgaudas.

3312 So. Halsted Str.,
Chicago, Ill.

Komisija S. L. A. organo:

J. Ilgaudas,

M. J. Damijonaitis,

Fort. J. Bagočius.

P. S. Malonėtume, kad kiti lietuviški laikraščiai mūsų at- sišaukimą perspauzdintų.

Komisija.

Sudie!

Sudie jums, orinės svajonės,
Jaunų, beprotingų dienų!
Išblaškė jūsų spiečius, žmonės
Tik vienu pustelėjimu...

Išblaškė, kaip vėjas rytinis
Išblaško pulkus debesių,
Kad saulės iš rumos naktinės
Susirenk jis buriu šviesiu
Išvesti. Sudie jums idėjos,
Ką su jaunysta imat vyst—
Pražuvot, lyg žiedas lelijos
Nuog šalčio, nespėję sužyst!

Dėl trupinio duonos sausos,
Dėl troškuliui lašo vandens,
Dėl prieglaudos galvai ankštos
Nuog audrų šiurkščiojo rudens—
Turėsiu užmiršti aš jus,—
Jus brangius jaunystės draugus!
Su užstelbtais karčiais verksmais,
Su širdžia aplieta kraujais
Siunčiu jums iš sienų kalinio
Sudie paskutinį...

Tarnaitis.

Margumynas.

Bevažiuodamas veliocipedu ant didelės miesto gatvės pa- stebėjau visiškai netikėtai vie- ną iš tokių reginių, nuo kurių nors nejautriausią žmogų vi- suomet išmuša prakaitas.

O reginys buvo štai koks: šeši kareiviai su plikais kala- vijais juodose makštise vedė apsupę iš visų šalių kazinkokį piktadarį.

Tas jausmas, kuris visuomet traukia liuosą žmogų pasižiur- rėti į veidą to, kuriam atimta liuosybė, priverstė ir mane pa- kelti galvą. Bet nors akis įbe- dęs žiurėjau, nėkokio nusidė- jėlio kareivių rate negalėjau įžiūrėti.

Kągi jie čionai veda? — ta- riau — Juk tai ne gi dykai jie teip mašiuoja.

Šita procesija pagaliaus ma- ne teip užjėmė, kad aš apsi- grėžiau ir pradėjau juos vyti. Tik privažiavęs šalin jų, pa- mačiau, kad piktadarys yra ir kad kareiviai nedykai žings- niuoja.

Tik, dievulėli, kokio tai bu- ta piktadario! Mažas, išblyškęs

vaikiukštis, ne daugiau kaip dešimties metų, basas, be ke- purės, juodomis, sudriskusio- mis kelnelėmis.

Nejaugi nuvedimui kalėji- man tokio vaikelio prireikėjo šešių apginkluotų suaugusių vyrų su plikais kalavijais.

Aš žiurstelėjau vaikiuko vei- dan—išbalęs, pageltęs, prakai- tuotas nuo šilumos ir nuovar- gio, pilkomis, nusigandusiomis akimis, jisai žadino tikėtai gai- lestį: matyt buvo, kad štai tuoj ims verkšlent ir laibu balseliu suspiegs:—Motut!.

Bet greta jo buvo ne motu- tė, o šeši kareiviai, iš kurių kiekvienas vienu sprikto suda- vimu galėtų jį mirtin užmašti.

Palydėjęs „piktadarį“ koki- pora šimtų žingsnių, pagrižau savan kelian. Bet ilgai da su- kiojau galvą atgal, norėdamas pasižiūrėti ant šito „baisaus piktadario“: pasišiaušusi jo galvelė kaip ir pirma dulksėjo ir šokinėjo kareivių rate, ir matyti buvo, kaip jis stengiasi zengti kuodidžiausiais žings- niais, idant paspėtų eiti su sa- vo sargais.

Driakius.

Isz visur.

Gero dušų ganytojaus rolę pasijėmė Vengrijos vaizbos ministeris Košuta, kurs po aštuoniausia bausme prisakė krasos urėdninkams neprijimti atvirų laiškų, ant kurių esti nurisavotos apynuogės merginos.—Košuta butų dar geresnis, jeigu naikintų pirklystę merginomis, kurias su čielais kunais agentai kasmetą išveža po 1,000 į Apriką ir parduoda į anglų buržų užlaikomus ištvarkos namus. Menka garbė kariaut su popiergaliais.

Atsakymai.

Soloveičiui. Rašote gerai. Meldziame tiktai, kad rašytumėt žinutes ant vienos pusės popieros, retoms eilutėms, ne smulkiai ir pratintumėtės vartoti vieton sz ir cz,—š ir č.

Kudlauckui. Tamistos patarimas yra labai geras,—mės „nieko neišėmam ir nepridedam“ į parašytas žinutes, kur rašytojas parašo gerai, kur joki išėmimai ar pridėjimai jau esti nebereikalingi, bet neiškenčiame nesulaužę panašaus patarimo, kur butinai to reikia. Pataisimo arba sutrumpinimo raštų tiesas turi kiekvienas laikraštis.

Chicagiečiui III. Apie prakalbas žinutę jau buvome gavę nuo kito. Kitą T-tos žinutę su-naudosime. Rašykite biskį plačiau ir ant storesnės popieros,—betaisant išskysta po popierą raštženkliai.

Draugui. Parduodant žinią apie kokį nors atsitikimą, kuriame esti užkliudyta ir įvardyta ypatos, reikia po korespondencija pasirašyti savo tikrą pavardę. Kitaip, pavardes sutrumpinam. Mums regis, kad teisingas žinias pranešant nėra ko baimyties pasirašyt savo vardą, ir tuomi prašalint progą iškilimui tarpe laikraščio ir užkliudytų ypatų šiurkščių pesusipratimų.

J. B. Jusaičiui. Eastono „reikalai“ gana paseno,—jais interesuojasi gal nedaugiau, kaip keletas ten besivaidijančių ypatų. Todėl pasiryzome teip įsilegėjusiai ypatiskai kovai užkelt laikraštyje vartus. Apie tą pranešėm ir praėjusiam num. vienam iš Eastono skaitytojų ir korespondentų. Tikite, tą darom Tamistų pačių labui,—piktumai atauš, ir ikišiolai per laikraščius Tamistų pačių bekurstyta savitarpinė neapykanta pavirs į brolišką tarp lietuvių sątaiką. Vietą tuščios kovos užinis vieši geri darbai, ant kurių juk Eastono lietuviai dar neprarado.—Netalpinam nė vienos pusės.

Saulė-Liaupsis. Tamistos straipsnelį „Evoliucija arba išsivystymas Dievo“ pagražiname atgal, kaip reikalavote. Pakol kas mūsų skaitytojai jojo dar nesupras.

5-tas metinis PIKNIKAS!

Tris draugystės iš Plymouth, Pa. parengia didelį ir puikų Pikniką. Atsibus 4-tą d. **Liepos (July), 1907**, girioje **Westover'io**, Plymouth, Pa., prasidės 8-tą valandą ryte. Muzika bus kuopuikiausia. Taigi lietuviai ir lietuviutės, vietiniai ir iš apielinkių maloniai užkviečiam atsilankyti ir pasilinksmint. Tikietas dėl šokio ant visos dienos 25 c.

Užkviečiam—*Komitetas.*

Pajieszkojimai.

Pajieszkomas yra Vincas Peštininkas, kurs gyvena Breslau, Pa. ir apie Sekmines šįmet išėjo iš namų ir nebepagrįžo. Apie tą pat laiką rasta netoli nuo Plymouth, Pa. žmogžudžių užmuštas ir sudegintas žmogus, kurio pažint nebėgalima. Kas žino jį ar jis pats tegul skubinau atsišaukia į „Vien. Liet.“ redakciją.

Pajieszkau Marijonos Babeciūtės po vyru Šalėnekienės paeinančios Suvalkų gub., Senapilės pavieto, Sasnavos padosos Barsukinės kaimo. Prašau duot žinią ant šio adriso:

Antanas Wosilius,
42 Gage str.
Worcester, Mass.

P. Urbantui bausmė artinasi.

Šioms dienoms dasizinojau, kad mano bausmė artinasi, už leidimą \$10.00 ant išlaimėjimo naudai laisvės kovotojams Lietuvoj. Bausmė gali siekti iki 18 mėnesių sunkaus kalėjimo arba iki \$500, o kad toke bausmė užmokėt truksta man pinigų, tai paskyriau parduot savo UKK 40 akierių žemės (keturkampė) su puikia arzuoline giria. Žemė labai puiki ir lygi, neaugšta ir nežema.

Ukininkų aplinkui apgyventa, auga viskas gerai. Netoli nuo miestų ir ezerų Mich., žodžiu sakant labai puiki vieta ir aplinkinė.

Aš veličia, kad kas iš lietuvių norinčių apsigyvent ant ukės ir nupirktų. O kad ir nenorėtum gyvent ant ukės, tai palaikęs kelis metus gautum dvigubai.

Kaina labai pigi, giria bus apie 2 syk vertesnė negu man mokėsi, o žemė liekas dykai.

Norint dasizintot plačiau apie tai asabiškai, ar per laišką, įdedant marškę už 2 c. ant atsakymo šio adriso:

Mr. P. Urbant,
173 Wight str.,
Detroit, Mich. U.S.A.

Bell Phone 285 R. Brady.

Grassel & Bahme,

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuvę, Karpetų. Kljonų, sieninių popierių ir teip toliaus.

1506—1508 Beaver Ave.
ALLEGHENY, PA.

Bell Phone 273 J. Brady.

P. & A. Phone 2301 Chester.

James Tracy,

Skiodas čysto vyno ir visokių likierių. Alaus, Eliaus Porterio baksale ir bāckoms, pristatan ant pareikalavimo.

1903 Beaver Ave. Allegheny, Pa.

P. & A. Phone 167 Chester.

Mrs Annie Golden,

—KRAUTUVĖ VISOKIŲ LIKIERŲ:—kaipo tai, puikiausias vynas ir visoki likierai. Rekale nepamirškite.

1400 Rebecca st. Allegheny, Pa.

Petras Norkus,

Užlaiko Lietuvišką krautuvę drapanų: kalpo tai, akrybėlių, marškinių, kasnierių ir visokio skyriaus čoverų. Visą pigiaus parduoda negu zydellai.

1318 Rebecca st. Allegheny, Pa.

Lietuviu Laisves Kapines Nupirktos.

Mės žemiaus pasirašiusieji komitetas, pranešame visiems savo draugams prisidėjusiems prie Lietuvių Laisvės kapinių pirkimo, kad jau aprinkome lietuviskomis kapinėms gabalėlį žemės, ir jau padarėme su kompanija sutartį (kontraktą) su įmokėjimu kelių šimtų dolerių pinigais. Taigi, draugai, malonėkit ir kitiems savo broliams lietuviams apie tai nežinantiesiems pranešti ir juos paakinti prie to laisvesniojo dalyko, gal ir jie prisidės prie mūsų laisvės pulkelio. Mės, Rhonės ir Plymoutho komitetas, sykiu atsišaukiame ir į visos apielinkės laisvas ir nelaisvas draugystes, gal ir jos prisidės prie mūsų. Draugystės kurios prijaučiat tam dalykui, melčiame iš savo draugystės prisijusti po kokius du draugu į mūsų susirinkimą.

Broliai lietuviai, kuriems jau nesinori žemai lenkti galvą prieš kunigėlį ir jo rankas laižyti, meldziame šioje progoje prisidėti prie mūsų. Kadagi jau mės lietuviai per kelioliką metų pirkome ir da vis perkame airiams turtus, ir nupirkę jiems atiduodame savo turtą į jų globą, kad jie galėtų mus geriaus išnaudoti. Zinoma, mės per savo nesusipratimą teip darėm ir dabar mūsų broliai lietuviai tą pat daro. Tai kodėl gi mės negalime turėti savo? Taigi bent nors syki ir mės šiokį-tokį savo turtelį įsitaisykim, ant kurio tai turto mės neturėsime nė jckio pono, nė airio, nė kunigo, nė šiaip kitokio kokio, vien tik mės patįs busim ponais ant savo turto, ypač tie kurie prie to turto bus prisidėję su centu. Tokiu budu, kad ir prisieitų iš mūsų tarpo katram ir mirti, jau nerupės mums jieskoti kur ten pas svetimtaučius ir melsti jų mielasirdystės, kad jie priglaustų mus prie savęs.

Susirinkimas.

Susirinkimas atsibus Birželio 28 dieną, nedėlioje 3-čią valandą po pietų salėje p. Uzdilos, 12 W. Main str., Plymouth, Pa. Meldziame visus draugus butinai susirinkti, ir šiaip kurie norit prisidėti prie mūsų, teipgi pribukit į mūsų susirinkimą.

KOMITETAS:

G. Perlis, Iq. Šukis,

J. Kanapka, A. Čekanauckas,

J. Simanavičius ir M. Alyta.

Kritika ir bibliografija.

Br. Vargšas... „Antras Krikštas”.
Šių laikų apysaka. Parašė... Chica-
go, Ill. Spaudinta Chicagoje 1907m.
Pusl. 83.

Apsakos karzygis Vitoldas
lošia čionai vyriausią rolę. Gy-
venimas jo susideda iš sunkių
kaleinių, kurias jis, kaip ne-
turtingo ukininko sunus, turė-
jo pereiti.

Tėvai vos įstengė išleisti Vi-
toldą pradinę mokyklą. Netu-
rėdamas daugiau kuom eiti
mokslus, o pilnas noro siekties
toliaus, išvažiuoja Vitoldas
miestan. Čion gauna darbą ir
drauge mokinasi. Besirengiant
išduoti egzaminus į ketvirtą
gimnazijos klesą, miršta davat-
ka teta ir palieka ant rankų
dėdės klebono Vitoldui tris
šimtus rublių. Bet klebonas
pinigų jam neatiduoda.

Apsuktas, netekęs vilties
ant mokslo, įsidieges ant dva-
siškijos šiek-tiek neapykantos.
Vitoldas patenka Lietuvos re-
voliucijinio judėjimo sukuriu
ir persijema socializmo idėjo-
mis. Prasidedant Rusijoje re-
akcijai užkliudo ji ir Lietuvą.
Čia vėl Vitoldas susitinka
viešame gyvenime su savo dėde
kunigu, kurs jį išduoda val-
dziai, o toji pasiskubina jį su-
jimt ir įdeda kalėjiman.

Prasėdėjęs metus tampa iš-
tremtas į šiaurinę Rusiją. Čio-
nai jis susitinka su daugybe
ištremtinių, prisiziuri į pabri-
kų gyvenimą ir studijuoja dar-
bininkų padėjimą.

Prasideda antra pusė gyve-
nimo. Įsimyli jį žandarų vir-
šininko duktė Natalija. Prasi-
deda idiliški susiejimai. Du
jauni išsipasakoja savo slaptas,
pasirodo, kad ir žandariūtė re-
voliucija prijaučia. Bet čia
juos šnipas paseka ir išduoda
tą viską Natalijos tėvui. Vitol-
das vėl atsiduria kalėjime.

Natalijos brolis (kurs teip-
gi revoliucionierius), persitai-
so į šnipą, aplanko savo sese-

rę: mylimąjį kalėjime, atneša
jam seserės laiškus ir maisto.
Bet tas pats šnipas, ką ir pir-
miaus Vitoldą su Natalija iš-
davė, suseka Natalijos brolių ir
jį įduoda tėvui — žandarų vir-
šininkui. Seka baisi scena. Bet
čionai atsitinka negirdėtas
daiktas — Natalijos brolis tiek
sugriaudina tėvą, kad šis visai
atsileidžia, beveik pats prade-
da pritart revoliucionierių
idėjoms. Vitoldą žinoma tuo
jais paliuosuoja.

Baigiasi ištrėmimas. Tuom-
tarpu prasideda Didžioji Re-
voliucija. Natalija duoda Vi-
toldui pinigų ir šis iškeliavoja
Lietuvon kovotų už laisvę.
Čionai randa dideles permai-
nas. „Kur pirma miegojo tvir-
tu miegu, šėdien jau išsijuosę
darbavosj; kur pirma nieks ne-
sitikėjo rasti susipratusį dar-
bininką, dabar buvo jau čielos
organizacijos; kur du metu at-
gal nesimātė jokio rašto, šė-
dien visur buvo pilna atsišau-
kimų ir kitokių raštų... Per-
maina pasidarė ba'isi. Kur ko-
kį činauninką guodojo ir laikė
už uolą, ant kurio žmonių aki-
se rėmėsi viskas, šėdien visi
matė jo niekšumą ir neapken-
tė jo”. Vitoldas rado savo dar-
bui jau gatavą dirvą.

Šė ir ten atžymėjęs Lietuvos
revoliucijiniame judėjime savo
vardą, Vitoldas ant galo tam-
pa policijos persekiojamas ir
gaudomas. Užpultas su kitu
draugu žandarų, porą jų nu-
šauja, ir visuose kraštuose jau
pyškant kanuolėms ir švilpian-
t po Lietuvą kazokams, traukia-
si su draugu už sienin. Ant ru-
bežiaus pakliūva į sargų ran-
kas, iškyla kova, kurioje krito
jo draugas. Vitoldą ir daugelį
kitų bėgančių sargai sujema.
Čia butų vietoj privesti iš apy-
sakos šitą sceną: „Kareiviai
burį iš visų pusių apsupo ir po
vieną vesdami šalin kratė! Bet
ko jie jieškojo? Kas nedavė
geruoju savo skatikų, tas gavo
su šaudykle per galvą ir jau
nuo parvirtusio viską atėmė.

Tą patį padarė ir su Vitoldu.
Matė Vitoldas kaip vienas jau-
nas žydas atidavęs pini-
gus nenorėjo duoti laikrod-
žio, kareivis jį su kardu par-
kirto ir tas apsiliejęs krauju
parvirto... Buryš stovėjo, kaip
suparalizuotas. Bet štai atkrei-
pė atydą riksmas merginos,
kurią draskė apstoję „žmonės”
— kareiviai, žmonės, tiktai su
žaliais škarmalais ant pečių.—
„Tu turi dar! Tu turi”, — šaukė
kareiviai. Ilgai dar nuoga bu-
dama šaukė, bet ant galo nuti-
lo... Ji norėjo išstrukti iš tų
nagų vergijos, kuriaja duksa-
vo nuo pat lopšio, ji norėjo
but laiminga, pamatyti brolių,
apkabinti, pabučiuoti jį. Vėl-
tas laukimas, velta mirusi vil-
tis, nes mergina neišturėjo tų
nužeminimų ir mušio ir štai
pastyro ant kranto rubežiaus,
tos bedugnės vergijos, iš ku-
rios jau, jau norėjo išlipti...”

Alas! Tas perdaug tiesa kas
dabar po caro valdzia dedasi!..

Šeip-ne-teip Vitoldas iš na-
gų budelių paspruksta ir atke-
liauna Amerikon. Likimas vie-
nok daleidžia Vitoldui pagrįž-
ti Rusijon. Randa savo perse-
kiotoją — žandarų viršininką o
Natalijos tėvą besimėtavojan-
tį už visas carui tarnaujant pa-
darytas piktybes. Senas laisvės
priešas miršta revoliucionie-
riam ir ištaria šiuos žodžius:
„Be antro krikšto nemiršta
žmogus”. (Iš tų žodžių auto-
rius pajėmė ir savo apysaku-
tei antrašą).

Užsibaigia apysakutė tuom,
jog Vitoldas apsiaveda su Na-
talija ir juodu — podraug ir
Natalijos brolis, persikelia gy-
ventų Lietuvon, kur „revoliu-
cija virė, o valdzia lig dvė-da-
ma dar siuto ir norėjo vienam,
antram įkasti, bet šėkos ją
apleido”...

* * *
Parašyta jautriai; skaitosi
smagiai. Mislis išturėta tyra ir
ideališka. Ras ydų grāmatikas,
kalbininkas ir ramus evoliuci-
jonierius; bet visuomet sald-

žiai gerėsis taja knygute žmo-
gus.

Daugiau mums tokių rašte-
lių, o mūsų nežinomiejie talen-
tai!

Kratikas.

Liet. Socijalistu Sajungos Susivaziavimas.

(Užbaiga.)

27. Nutarta, kad susivaziavimuose vienas atstovas negali turėti daugiau balsų, kaip tik vieną, nors jis ir butų keletas susitarusių kuopų pasiūstas; trumpiau sakant, atstovas negali svarstymuose pritart daugiau, kaip tik už vieną kuopą. Iš to išėina, kad susidėję kuopos negali siūsti vieno atstovo.

28. Visokeriopuose referendumuose (balsavimuose) pavieniai sąnariai turi tokias jau pilnas tiesas duoti už savę balsą, kaip ir į kuopas priklausantieji sąnariai.

29. Patvirtinta ir aiškiau pabrėžta pirmesniųjų susivaziavimų mislis, kad lietuviai socialistai niekuomet negali agituot už kitą kokią politiską partiją, kurios programas priešingas darbininkų kliasos reikalams. Darbuojantys tokiose partijose tampa iš sąjungos prašalinti.

Smulkesni nutarimai:

30. Kuopos, kurių atstovai susivaziavimuose dalyvauja, tos čionai jau jokio balso neturi — nes atstovas už jas balsuoja; bet kurios prisiunčia tik įnešimus, be atstovo, nuo tų kiekvienaime klausime, kaip jos įnešimuose išsireiškia, esti skaitoma susivaziavimuose po vieną balsą.

31. Nė vienam Sąjungos centro sąnariui važiuojančiam į IV susivaziavimą, kelionės lešų Sąjunga nemokės.

32. „Kovas” išleistuvę užrašyti, po išėmimui šarterio, ant Pildomojo Komiteto.

33. „Kovas” spaustuvėn

jimt, kokius tik bus galima, pašalinius darbus; pelnas iš to turi eiti į Sąjungos išdą.

34. Spaustuvės techniškieji reikalai pavesta administratoriaus aprūpinimui ir jo priežiurai; teipgi ir kituose atsitinkimuose, k. a.: stambesniuose, neatidėtinuose už ką išmokėjimuose; darbininkų streikuose, ir tt. ir tt. pavesta pasielgti su lyg savo nuožvalga, iki pereis Veikiamojo ir Pildomojo komitetų referendumai ir iki gaus nuo jų formaliskus paliepinimus.

35. Prijiminėjimo „Kovon“ apgarsinimų klausimas, — tai yra, kokie galima, o kokie — ne, tas pavesta apdirbt Konsultacijos Komisijai.

36. Kuogreičiausiai išleisti „Revoliucijos dainas“ su notomis. Tam pinigų suskolino Brooklyno draugai jau 135 dol. Sąjunga juos grąžis išpardavinėdama atspaudintas dainas.

37. Nusiųsti Dumos atstovų lietuvių socialdemokratų kuopai laišką, su išreiškimu vardan L. S. S. užuojasmės jų ikišiolai vedamam darbui ir reikalavimu, kad ir ant tolesnio nepaliautų kovoję su caro valdžia už žemę ir laisvę.

38. Įnešimas, seniaus paduotas tuolaikinio „Kovos“ redaktoriaus, ir paskiau 1-mos kuopos, kad išleisti prie „Kovos“ mėnesinius priedus, atiduotas Literatūros Komiteto apsvartymui.

39. Peržiūrėta per „Kovos“ redakciją išsiųstųjų revolucijos rėmimui aukų kvitas, ir at-rasta, kad „Kovoje“ apyskai tos visame kame su kvitomis sutinka.

40. Sugražint drg. A. Jurgelioniui, iš Brooklyno, 50 dol. paskolos.

41. Išrinktieji komitetai ir Sąjungos darbininkai turi užimti vietas tuojaus po susivažiavimo.

42. IV-tas L.S.S. susivažiavimas nutarta laikyti Philadel-

phijoje, antrame nedėdieny pradedant po 1 gegužio, 1908 metų.

Susivažiavimo rezoliucijos.

Nutariame:

1. Lietuvių Socialistų Partija Amerikoje, — dabar Lietuvių Socialistų Sąjunga, — per savo III-ąjį Susivažiavimą iš naujo prisizada širdingai remti „Socialist Party“ jos Amerikoje platformą ir principus.

2. Mēs tvirtai tikime, jog mūsų draugai — Moyer, Hayward ir Pettibone, Vakarinių Angliakasių Sąjungos viršininkai, be jokios kaltės yra kankinami kalėjime, ir išreikiame jiems ir jų mylimiesiems širdingiausį sąjauimą ir prizadame duoti jiems dorišką ir medgišką pagelbą.

3. Šioje tarptautinėje 1-sios gegužės Darbininkų Šventėje išreikiame džiaugsmą, matydami didelį klasinio susipratimo pakilimą ir visos pasaulės darbininkų vienybės augimą, ir

4. Mēs be paliovos ragisime darbininkus po visą pasaulę vienyti: po iškelta socializmo vėliava, kad jie per tai paskubintų dieną, kurioje bus nuversta alginė vergija ir įkurta sąveiklinė (kooperatyviškoji) valstybė, tai yra. — socialistų respublika.

Isz visur.

Netoli nuo Rymo perkunija sužadė štai kokį tragišką špōsą: garsus lekiotojas oru, kapitonas Univelli įsigijo lakų orlaivį ir anądien išsirengė į debesius svečiuos. Vos tik paleidus orlaivį nuo inkaro, jis su neišpasakyta greitybe išlėkė į orą apie 700 pėdų aukštumo; bet čionai užėjo koks upas perkunui, kurs su įnirtimu spyrė į balioną, tas plyšo, ir degdamas nupuolė žemyn. Univelli atsisveikino su šia pasaule.

Apielinkėse Kantono, Kynijoje, šenedel įvyko dideli revolucijonierių su valdzios kariumene susirėmimai. Valdžia pergalejo, šimtą maištininkų išmušė, daugelį pajėmė nelaisvėn, tarpe tų kelis vadovus, vėliavas ir amuiciją. Bet nevisur kariumenei teip sekasi, — kituose kraštuose revolucijonieriai eina pirmyn, o kariumėnės tik užpinčiai mirga.

Prancuzijos valdžia, kuri turi tabako monopolį, pradėjo pardavinėti visai naujos rūšies tabaką, nė trupučio nebeturintį nikotino nuodų. Tas naujas tabakas turi paprastą skonį, bet jeigu jį pamirkyt vandeny ir įtrėkšt to vandens po kralko oda, tai nieko blogo truisiukui nepasidaro, tuom tarpu įmirkytas tikruoju tabaku vanduo tuojaus jį užmuša. — Tai smagi žinia pypkoriams!

Sykį rašėm apie paplitusią Prancuzijoje anti-militarišką (prieš-kareivinę) agitaciją, išplatintus atsišaukimus ir skaitlingus areštus. Dabar praneša iš Paryžiaus, kad tik tame viename mieste 120 sujimtųjų atiduoti tapė prisiekdintųjų teismui, už pasirašymą ant antimilitariškų proklamacijų. — Ot tau ir burzujinė laisvė!

Į Peterburgą praneša iš gubernijų: Kazaniaus, Samaros, Viatkos, Orenburgo ir Ufos, kur baisiausioje formoj plėtojasi badas, jog ten šimet išmirė badu 200,000 kudikių. Visi šimet gimę arba tuojaus numirė, arba karšinas, nes badas ir skurdas pasiekė tokį laipsnį, kad... moterims sudziuvę krūtys. Karvių kaimuose visai jau nėra; jas tik dvaruose da galima matyt. Ten vyrai iškeliaugę į kitas gubernijas duonos jieskoties, teip kad nė numirėlių nėra kam palaidot: vienus suverčią į grabes, bulvines duobes, kitus sumetą į upes. Valdžia suteikianti baduoliams

štai kiek pašalpos — šešis svarus suplėkusių miltų ant 30 dienų!..

Galicijoje, Stanislavovos miestely, parapijonai apskundė rusinų kunigėlių Bobikevičių, kurs 8 sausio per pamokslą iškoliojo savo avutes šiokiais zodžiais: „jūs smarvės, kiaulės, kad jūs papustumėt, šiukšlės“ ir su tokiu įnirtimu sviedė kryžių ant žemės, kad tas perluzo. Dvasiškam tėveliui apmaudas užėjęs dėlto, kad muzikai labai mažai teina birmavotusi, kas susiaurina kunigėlio įplaukimus. Teismas nubaudė pavyzdingą kunigą už religijos įzeidimą ant trijų parų cypen.

Bėgimas graikų iš Bulgarijos nesiliauja; nuo pavasario išbėgo apie 15,000 vejami per Bulgarijos juodašimčius, valdzios ir popų pakurstomus. Jie visi grįžta Graikijon. Bet ir tėvynėje nelaimingi pabėgėliai nė ką gero randa: negauna nė darbo, nė pastovios prieglaudos; kadagi nesenei išleisti įstatymai net uždraudė atbėgėliams graikams nusipirkt namus ar žemę, tai yra įsigyt nejudinamąjį turtą. — Ne kas iš tokių tėvynės!..

Turkų sultonas ats atė nuo vietos Jeruzolimos aukščiausį rabiną Mejerį (kurs žydams atstovi vietą katalikų „šventoj tėvo“). Mat turkų valdžia patyrusi, kad Mejeris esąs labai pažangus žmogus, — žmogus teip sakt visai naujos gaidynės, kurį ne tik tai viso svieto žydai myli, bet ir kitų religijų valdovai guodoją. Todėl toks įtekmingas rabinas, atgal-eiviškai turkų valdžiai išrodė labai pavojingu, — kad nesukeitų žydų ir neatimtų Jeruzolimos. Ji pastatė ant jo vietos Panisela, valdžiai ištikimą rabiną, kurį ginkluota policija ir kareiviai atlydėjo Jeruzolimon. Viso svieto žydai pakėlė prieš sultoną didelį klegesį.

Operatoriai dziaugias isz mainieriu

Kad jie apšildžia uniją ir tikisi, kad jie ir toliau teip darys.

Kad mūs vienučiai, kurie čia gyvena, gabenasi iš Lietuvos į čia savo pačias, vaikus ir gimines, jie teip daro, nes tiki, kad jie turės vis tokius uždarbius, kokius jie dabar turi, arba susilauks da didesnių. Bet jeigu jie tikrai nežinotų, už kiek laiko jų darbo valandos bus pailgintos arba jų uždarbiai sumažinti, arba jeigu jie nežinotų, kada jiems atsieis but be darbo kelis mėnesius dėl streiko, kuris suėstų jų visus į šalį padėtus suėdiničius, jie ne teip skubintųsi pasikviesti savo gimines ir draugus.

Atsiranda mainierių, ką tvirtina, užsidėjimas didelių kompanijų esan neteisingas dalykas dėl darbininkų, o tuom tarpu turi pripažinti, kad toms didelėms gerai sekasi, o toji su kuria mainieriai daugiausiai susideda—anglies savininkų organizacija, duoda darbo tuksantams darbininkų.

Vieton skystis, kad neteisinaigai apsieinama, darbininkai turėtų pasekti prezidento J. Mitchellio patarimą ir su visa energija trūsti apie išstobulinimą mainierių unijos. Visi kapitalistų pinigai būtų ant niek, jei nebutų darbininkų dirbančių; ir pinigai ir anglies savininkai stovėtų dyki, jei ne atsirastų mainierių noringų išimti tą anglį, kurią gamta pakavojo žmonijos pasinaudojimui.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai šikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie priguli, ir kur jie klausio savo

viškininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokinimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apšildyti ją ir susiėdyti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies anglia kasyklų darbininkai neturėjo pagabesnės, valandos apsvartyti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainių distriktuose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaikė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūs viengėčiai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolyje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių galėmetų susimąžino, vietoj ką turėjo pasidauginti.

Suvenytų Amerikos mainierių urėdninkai, kurie per pasakines keles savaites laikė mass-mitingsus po kietasias anglis, stengdamiesi mainierius perikrinti apie reikalą jų prigulėjimo prie unijos, turėjo gerą pasisekimą; viename tik-tai distrikte laike dviejų savaičių jiems pasisekė prirašyti prie unijos 5,000 mainierių. Didelė dalis to skaitliaus yra mūsų žmonės, o nors mums linksma, kad jie dabar yra n. sąnariais, tačiau reikia gailėtis, kad emė tiek laiko ir buvo reikalinga organizatoriams susaukti juos į kruvą ir aiškinti apie reikalingumą prigulėjimo prie unijos.

Moteru ispuolis.

Negalima užginčyti, kad nuo seniausių, pamenamų laikų moteris visada turėjo didelį įspūdį ant savo vyro ir savo vaikų, o tankiai budovo veikiančioji, liepėnčioji ypata visoje šeimynoje. Mės geistume parodyti mažą pavyzdį paimdami vietas iš draugo laiško. Draugas kentė nuo visokių nesveikimų, nežinodamas visai priežasties tų visų nesveikimų. Jojo moteris patarė jam vartoti Trinerio Amerikoniskąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno, kadangi ji buvo patėmijus, jog apetitas jos vyro buvo persimainęs, kad jo išveizdis ojo kas-kart geltonyn, kuvo apsiblausiusiu, kad jo akys neteko gyvumo ir kad jo žingsniai nebuvo tokie lankūs kaip pirma. Šitie ženklai pertikrino ją, kad čia kas nors negero su jos vyro gromuliojimo sistema. Mės esame tikrais, kad daugelis moterų davė panašius patarimus savo šeimynos sąnariams, kada pajautė, jog yra kas nors negero su skilviu, žarnomis, kad kankina galvos skaudėjimas, netekimas apetito, veidas neaiškus, pavargęs ir t. t. Daleisk motinai patarti Trinerio Amerikoniskąjį Eliksyrą Karčiojo Vyno, o niekuomet neįvyks joks apsirikimas. Gaudamas.

Jos. Triner, 799 S. Ashland Av.
Chicago, Ill.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eit) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t.

174 psl., su prisiuntimu - \$1.25.

Naujas Budas

išsimokėjimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokiniojus, 24 psl., su prisiuntimu 10 ct.

Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokiniojus. 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pysl. 64. Su prisiuntimu 15c.

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

Paikniausias dirbėjas laikrodžių Isidor Glou.

Parduoda laikrodžius sieninius ir kieszoninius vyriškus ir moteriškus, žiedus, bransoletas, spilkas ir visokius aukštinus daiktus, teipgi už ma jūtalyms. Viešas už pigiausių prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.

„Dziennik Ludowy“

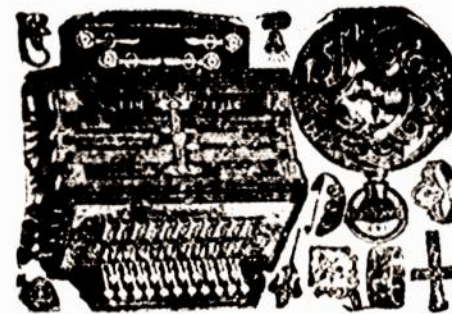
vienatinis lenkų darbininkų dienraštis, prekioja metams 3 dol., pu-sei metų 1,50. Adresuok:

627 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

S. W. Dawis,

Laikau krautuve
Pieno, Sviesto, Smetonos ir Lledų.
1437 Adams st. Allegheny, Pa.

Dabar laikas naudokites visil

Gerusia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kuznatom, Triubu ir daugybe visokių muzikaliskų instrumentu. Geru Dziejorčiu aukštinu, visokiu Žiedu, Lenetugėniu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robinu Litaru, Adresam Pečėniu, Pluksnu aukštinu („ountain pen“), Gramatiku, Žodynų, Istoriskų ir Maidu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitytais ir dainomis tužinams už 25c. 5 tužinai už \$1.00. Odell drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukoja. litaros ir visa mašinukė paralyta iš gornaušo plieno. Prekė tik \$0.50.

Užtikau kitokiu išdarbu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe nau-dingų visokių daiktų. Kas nor apturēt kataloga tezul prisiuntim už 5c. maršų ir teisinga adresu, o apturēt 84 puslapiu didelį šio meto NAUJA KATALOGA DYKAI. Kuriam yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtais pavaiškų ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos klasos, pr. kes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH

112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

PASARGA DEL PAMEGDŽIOTOJU.

Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamėgdžiotųjų mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalautumet KAZUNO TRAJANKOS, o pamėgožiotėjams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. sudą. Mano Trajanka sudėta keturkampiuos geltonuos baksukuos ir parsiduoda po 25c ir 50c. baksukas. Lietuviški štorninkai laiko beveik visur. Per pačtą reikia prisiųt 5c arba 10c. jeigu pas mus siunčiat.

Agentų reikalujam visur.

L. M. KAZUNAS.

Shenandoah, Pa.